

B I L I M K U R G U

SON SORU

Isaac Asimov
John Brunner
Mildred D. Broxson
Arthur C. Clarke
Robert Silverberg

SON SORU

Isaac Asimov

Son soru ilk kez 21 Mayıs 2016'da insanlık ışığa henüz yeni adım attığında soruldu. Sorulma nedeni beş dolarlık bir bahisti. Şöyle oldu: Alexander Adell ve Bertram Lupov, Multivac'ın iki sadık teknisyeniydi. Dev bilgisayarın soğuk, tıkırdayan, ışıkları yanıp sönen yüzünün arkasında ne olduğunu bir insan ne kadar bilebilirse, onlar da o kadarını biliyorlardı. Hiç olmazsa artık tek bir insanın bütününü asla bilemediği devrelerin ve aktarıcılarının genel planı hakkında birazcık bilgileri vardı.

Multivac gereken ayarlama ve düzeltmeleri kendi kendine yapıyordu. Böyle de olması gerekiyordu çünkü insan eli ile bu işlemlerin yeterince süratle ve doğrulukla yapılması mümkün değildi. Bu yüzden Adell ve Lupov bu dev üzerinde ancak yüzeysel ve çok kısıtlı çalışmalar yapabiliyorlardı. Verileri ona yüklüyorlar, sorularda gereken değişiklikleri yapıyor ve çıkan yanıtları tercüme ediyorlardı. Onlar ve onlar gibi olanlar Multivac'ın zaferinden pay çıkarma hakkına kesinlikle sahiptiler.

Onlarca yıldır Multivac insanın Ay'a, Mars'a ve Venüs'e gitmesini sağlayan gemileri dizayn etmişti. Bunların ötesine gitmeye yeryüzünün fakir düşmüş kaynakları elvermiyordu. Uzun yolculuklar için çok fazla enerji gerekiyordu. İnsan yeryüzündeki kömür ve uranyumu gittikçe artan bir ustalıkla kullanmıştı ama artık her şey tükenmek üzereydi. Fakat Multivac yavaş yavaş daha derin ve daha kapsamlı sorunları çözümleyebilecek kadar bilgilendi ve 14 Mayıs 2061'de o ana kadar teori olan gerçek oldu.

Güneşin enerjisi depolandı, dönüştürüldü ve tüm gezegende doğrudan kullanılmaya başlandı. Bütün dünya bitmek üzere olan kömürü yakan, uranyum fizyonunu gerçekleştiren düğmeleri kapatıp Ay ile dünyaya eşit uzaklıkta yeryüzünün çevresinde dönen bir mil çapında küçük bir istasyona bağlandı. Artık tüm yeryüzü güneş enerjisinin görünmez ışınları ile çalışıyordu.

Bu müthiş zaferin kutlamaları yedi gündür sürüyordu ve henüz sona erecek gibi de görünmüyordu. Adell ve Lupov en sonunda kalabalıktan kaçıp onları kimsenin aramayacağı bir yere saklanmışlardı. Bu yer Multivac'ın muazzam bedeninin bir kısmının görüldüğü yeraltı bölmelerdi. Bir tatili kesinlikle hak eden Multivac da başında kimse olmadan tembel tıkırtılarla verileri düzene sokuyordu. Teknisyenler bu duruma saygı duydular ve onu rahatsız etmeyi -başlangıçta- akıllarına getirmediler. Yanlarında bir şişe getirmişlerdi ve bütün istedikleri, içkinin eşliğinde birlikte rahatlamaktı.

"Düşünecek olursan, ne kadar şaşırtıcı bir şey" dedi Adell. Geniş yüzünde yorgunluk çizgileri vardı. Cam bir kamışla yavaş yavaş içkisini karıştırarak bardağın içindeki buz parçalarının hareketini seyrediyordu.

"Sonsuza kadar kullanabileceğimiz bedava enerjiye sahibiz. Örneğin onu yer küreyi eritip kocaman bir katışık demir damlasına dönüştürmekte kullansak, harcanan kısmı devede kulak bile olmaz. Artık sonsuza kadar ihtiyacımız olan enerjiden çok daha fazlasına sahibiz."

Lupov başını yana eğdi. Birisi ile zıtlaşmak istediğinde böyle yapardı. Şimdi de zıtlaşmak istiyordu, kısmen de içki şişesini, buzları ve bardakları o taşımak zorunda kaldığı için. .
"Sonsuza kadar değil" dedi.

"Haydi canım, hemen hemen sonsuza kadar. Güneş bitinceye kadar, Bert."

"Bu sonsuza kadar demek değil."

"Pekâlâ öyleyse. Milyarlarca yıl. Yirmi milyar belki. Tatmin oldun mu?"

Lupov parmaklarını seyrekleşmiş olan saçlarının arasından geçirdi ve içkisinden küçük bir yudum aldı.

"Yirmi milyar yıla sonsuzluk denmez."

"Sonuçta insanlar yaşadıkça onlara yetecek değil mi?"

"Uranyum ve kömür de yeterdi."

"Tamam ama her bir uzay gemisini Solar İstasyona bağlayabiliriz ve gemiler yakıt kaygısı olmadan Plüton'a milyon kez gidip gelebilirler örneğin. Ne Uranyum ne de başka bir kaynakla bunu yapamazsın. Bana inanmıyorsan, Multivac'a sor."

"Sormama gerek yok, biliyorum."

"O zaman Multivac'ın bizim için yaptıklarını küçümsemeyi bırak" dedi Adell. Öfkelenmişti.
"Müthiş bir iş başardı."

"Başarmadı diyen yok ki. Ben yalnızca güneş sonsuza kadar yetmez diyorum. Bütün söylediğim bu. Yirmi milyon yıl güvendeyiz, tamam, peki sonra?"

Lupov hafifçe titreyen parmağını ona doğru salladı. "Sakin başka bir güneşe geçeriz deme."

Bir süre sessizlik oldu. Adell aralıklarla içkisini yudumladı ve Lupov'un gözleri kapandı. Gevşediler.

Sonra Lupov aniden gözlerini açtı. "Bizim güneşimiz bittiğinde bir başka güneşe geçeceğimizi düşünüyorsun değil mi?"

"Hiçbir şey düşünmüyorum."

"Düşünüyorsun. Sende mantık zafiyeti var. Senin sorunun bu. Aniden sağanağa yakalanan ve ormana koşup bir ağacın altına sığınan bir adam gibisin. Islanmaktan korkmazsın çünkü o ağaç olmazsa daha sık yapraklı başka bir ağacın altına sığınabileceğini düşünürsün."

"Anladım" dedi Adell, "Bağırma. Güneşin sonu geldiğinde öteki yıldızların da sonu gelmiş olacak."

"Tabii gelmiş olacak" diye mırıldandı Lupov. "Hepsi orijinal kozmik patlama ile oluştu -o her neyse ve bütün yıldızların zamanı bittiğinde onunki de bitecek. Bazıları diğerlerinden daha

abuk tükenir. En büyükleri yüz milyon yıl bile yaşamaz. Güneş yirmi milyar yaşayacak, ccler belki yüz milyar, en fazla. Ama bir trilyon yıl sonra her şey karanlık olacak. Entropi (enerji yayılım ve dağılımı; ısının ve öbür enerji biçimlerinin yayılıp yavaş yavaş kaybolması eğilimi. .n.) mutlaka maksimuma ulaşır, o kadar."

"Entropinin ne olduğunu biliyorum" dedi Adell gururunun incindiğini belli ederek.

"Bok biliyorsun."

"En azından senin kadar biliyorum."

"yleyse her şeyin bir gün tükenmek zorunda olduğunu, biliyorsun."

"Aman tamam, tamam. Bitmez diyen oldu mu?"

"Sen dedin. 'Sonsuza kadar ihtiyacımız olan tüm enerjiye sahibiz' dedin. 'Sonsuza kadar' dedin."

Zıtlaşma sırası Adell'e gelmişti. "Belki bir gün yeni bir yol buluruz" dedi.

"Asla."

"Neden olmasın? Bir gün."

"Asla."

"Multivac'a sor."

"Multivac'a sen sor. Haydi bakalım. Beş dolara bahse giriyorum, olmaz."

Adell bunu deneyecek kadar sarhoş, soruyu gerekli sembollerle soracak ve işlemleri yapacak kadar ayıktı. Soru yaklaşık olarak şöyleydi: *İnsanlık bir gün güneş yaşlanıp öldüğünde net enerji kaybı olmaksızın onu yeniden genç haline döndürebilecek mi? Ya da daha basitleştirip şöyle diyebiliriz: Evrendeki net entropi miktarı çok büyük ölçüde nasıl azaltılabilir?*

İşıkların yanıp snmesi yavaşladı, uzaktan gelen bağlantı devrelerinin tıkırtıları durdu. Multivac ld. Sonra, d kopmuş teknisyenlerin artık nefeslerini daha fazla tutamayacakları anda birden canlandı, yazıcısı çalışmaya başladı. ıkan kâğıtta şu kelimeler yazılıydı: ANLAMLI BİR YANIT İÇİN YETERLİ VERİ MEVCUT DEğİL.

Sabah olduğunda akşamdan kalma iki arkadaşın kafaları ağrıdan atlıyordu. Bir gece önceki olayı tümüyle unuttular.

Jerrodd, Jerrodine ve Jerrodette I ve II vizi-ekrandaki yıldızların görüntüsüne bakıyordu. Gemi zamanın olmadığı dış-uzaydan geçişini tamamladı. Yıldız yağmurunun tam ortasında aniden bir parlak mermer disk belirdi. Jerrodd kendinden emin, "Bu X-23" dedi. Heyecandan sımsıkı arkasında birleştirdiği küçük ellerinin eklemleri bembeyaz olmuştu.

Küçük Jerodettelerin (ikisi de kız) dış-uzay geçidinden ilk geişleriydi. Bir anlık içerde — dışarıda olma duygusu onları etkilemişti. Kıkırdayarak annelerine koştular. "X-23'e geldik! X-23'e geldik! X-"

"Susun çocuklar" dedi Jerrodine sertçe. "Emin misin Jerrodd?"

Jerrodd "Emin olmayacak ne var?" diye sordu tavanın biraz aşağısındaki şekilsiz metal çıkıntısına bakarak. Çıkıntı oda boyunca uzanıyor, her iki duvarın içinde kayboluyordu. Uzunluğu geminin uzunluğu kadardı. Jerrodd'un bu kalın metal kablo hakkında bütün bildiği isminin Microvac olduğu ve bir soru sorulduğunda yanıt verdiğiydi. Canınız soru sormak istemediği zamanlarda da yaptığı görevler vardı; Gemiye önceden belirlenen yere ulaştırmak, çeşitli galaktik enerji istasyonlarından beslenmek, dış-uzay sıçramaları için gerekli hesapları yapmak gibi. Jerrodd ve ailesine gemideki rahat dairelerinde beklemekten başka yapacak bir şey kalmıyordu.

Bir zamanlar birisi Jerrodd'a 'Microvac'ın sonundaki 'ac'ın İngilizcede 'analog computer' anlamına geldiğini söylemişti ama bunu bile pek aklında tutamıyordu.

Jerroddine'nin vizi-ekrana bakan gözleri yaşlıydı. "Elimde değil. Dünyadan ayrılmak bana zor geliyor."

"Neden zor olsun canım?" dedi Jerrodd. "Orada hiçbir şeyimiz yoktu. X-23'te her şeyimiz olacak. Yalnız olmayacaksın. Öncü göçmen olmayacaksın. Gezegende şimdiden bir milyonun üzerinde insan bulunuyor. Düşünsene, torunlarımızın torunlarının zamanında X-23 o kadar kalabalık olacak ki, yeni dünyalar arayacaklar." Bir süre düşüncelere daldı sonra, "İyi ki bilgisayarlar uzayda yolculuk yapmayı mümkün kıldılar. İnsan ırkı o kadar hızlı çoğalıyor ki."

Jerrodine çok mutsuz, "Biliyorum, biliyorum" dedi.

Jerroddette atıldı, "Bizim Microvac'ımız dünyanın en iyi Microvac'ı."

Jerrodd onun saçlarını okşayarak, "Ben de öyle düşünüyorum" dedi. İnsanın kendi Microvac'ı olması çok hoş bir şeydi. Jerrodd daha erken doğmamış olduğu için memnundu. Babasının gençliğindeki bilgisayarlar inanılmaz büyüklükteydiler. Her gezegende yalnız bir tane bulunurdu. Gezegen AC'si denirdi onlara. Teknolojinin gelişmesi sayesinde transistörlerin yerini moleküler vanalar almıştı. Böylece artık en büyük AC bile bir uzay gemisinin yarısı kadardı.

Kendi özel Microvac'ının güneşi ilk zapt eden o eski ve ilkel multivac'a kıyasla ne kadar gelişmiş olduğunu düşündü ve keyiflendi. Jerrodd'un bilgisayarları dış-uzay sorununu ilk çözen ve böylece yıldızlara yolculuğu mümkün kılan Dünya'nın Gezegen AC'sinden bile çok üstündü. Kendi düşüncelerine dalan Jerrodine içini çekti, "Ne kadar çok yıldız, ne kadar çok gezegen var. Bana kalırsa aileler bizim şimdi yaptığımız gibi yeni yeni gezegenlere gitmeyi sürdürecektir, sonsuza kadar."

"Sonsuza kadar değil" dedi Jerrodd gülümseyerek. "Bir gün bu duracak ama daha milyarlarca yıl sürer. Yıldızların bile sonu gelir biliyorsun. Entropi durmadan artar."

Jerroddette II incecik sesiyle, "Entropi nedir baba?" diye sordu.

"Entropi, tatlım, evrenin ne miktarda bittiğini anlatan bir sözcüktür. Her şey biter, senin küçük yürüyen-konuşan robotun gibi."

"Peki, sen evrene yeni bir güç ünitesi takamaz mısın, robotuma yaptığın gibi?"

"Yıldızların kendileri güç üniteleridir canım. Onlar bir kere bitti mi, yenisi yoktur."

Jerrodette I, avaz avaz ağlamaya başladı. "Buna izin verme baba. Yıldızların bitmesine izin verme!"

Jerroddine kızmıştı, "Beğendin mi yaptığını?" diye fısıldadı.

Jerrodd da fısıltıyla, "Korkacağını nereden bilebilirdim?" dedi.

Jerrodette I, "Microvac'a sor" dedi. "Yıldızları yeniden nasıl çalıştıracağını ona sor."

"Haydi, sor" dedi Jerrodine, "o zaman susarlar." (Jerrodette II de ağlamaya başlamıştı.)

Jerrodd çaresizce omuzlarını silkti. "Tamam, güzellerim, tamam. Microvac'a soracağım. O bize söyler. Üzülme."

Microvac'a sordu. 'Yanıtı print et' emrini de ekledi.

Jerrodd çıkan selofilm şeridini eline aldı ve neşeli bir tavırla, "Gördünüz mü, Microvac zamanı gelince her şeyi halledeceğini, merak etmemenizi söylüyor" dedi.

Jerroddine "Ve şimdi yatma vakti çocuklar" dedi, "Yeni evimize varmamıza çok az kaldı."

Jerrodd selofilmi yok etmeden önce üzerindeki yazıyı dikkatle okudu: ANLAMLI YANIT İÇİN YETERLİ VERİ MEVCUT DEĞİL. Omuzlarını silkti ve vizi-ekrana baktı. X-23'e çok yaklaşmışlardı.

Lamethli VJ-23X Galaksinin üç boyutlu, küçük ölçüt haritasına bakarak, "Acaba bu konuda bu denli kaygılanmakta haklı mıyız?" dedi.

Nicronlu MQ-17J başını hayır anlamında salladı. "Hiç sanmıyorum. Şu andaki çoğalma hızımızla beş yıl içinde tüm Galaksi dolmuş olacak, biliyorsun."

İkisi de yirmili yaşların başlarındaydı. İkisi de uzun boylu ve kusursuz görünümlüydüler.

"Yine de" dedi VJ-23X, "Galaksi Konseyine karamsar bir rapor verip vermeme konusunda kararsızım. Onları huzursuz etmek istemiyorum."

"Başka türlü bir rapor vermemiz olası değil diye düşünüyorum. Bırak biraz huzursuz olsunlar. Onları huzursuz etmeye mecburuz."

VJ-23X içini çekti. "Uzay sonsuzdur, elimizin altında yüz milyar Galaksi var. Hatta daha bile fazla."

"Yüz milyar sonsuz demek değildir! Gittikçe de daha az sonsuz oluyor! Düşünsene! Yirmi bin yıl önce insanlık yıldızların enerjisini kullanmaya başladı. Birkaç asır sonra da gezegenler arası yolculuk yapmak mümkün oldu. İnsanlığın küçücük bir gezegeni doldurması bir milyon yıl aldı. Galaksinin geri kalanını doldurması ise yalnızca on beş bin yıl! Şimdi nüfus her on yılda bir ikiye katlanıyor"

VJ-23X onun sözünü kesti. "Bunun nedeni artık ölümsüz olmamız tabii."

"Tamam, pekâlâ. Onu da hesaba katmamız gerekiyor ama ölümsüzlüğün tatsız bir yanı da var.

Galaktik AC pek çok sorunumuza çözüm buldu ama yaşlanmayı ve ölümü ortadan kaldırmakla daha önceki tüm çözümlerini geçersiz kıldı."

"Yaşamdan vazgeçmek istemezdin değil mi?"

"Tabii istemezdim!" dedi MQ-17J sertçe. Sonra hemen yumuşadı, "Henüz değil. Daha çok gencim. Sen kaç yaşındasın?"

"iki yüz yirmi üç. Sen?"

"Ben henüz iki yüz olmadım. Neyse konuya dönelim. Nüfus her on yılda bir iki misli oluyor. Galaksimiz dolduğunda bir başka galaksiyi on yıl içinde dolduracağız. Bir on yıl sonra iki tanesini daha, sonraki on yılda dört tanesini. Yüz yıl sonra binlerce galaksiyi doldurmuş olacağız. Bin yıl sonra bir milyon galaksiyi. On bin yılda bilinen evrenin tümünü Sonra ne olacak?"

VJ-23X, "Bir de nakliye sorunu var. Bir galaksi dolusu insanı başka bir galaksiye taşımak için kaç güneş birimi güç gerekir acaba?" dedi.

"Çok iyi düşündün. Daha şimdiden insanlık yıl başına iki güneş birimi güç tüketiyor."

"Çoğu da ziyan oluyor. Yalnız bizim galaksimiz yılda binlerce güneş birimi güç üretiyor ve biz yalnızca iki tanesini kullanıyoruz."

"Haklısın ama yüzde yüz randımanla kullansak bile sonu ertelemekten başka bir şey yapmış olmayız. Enerji gereksinimimiz geometrik dizi ile nüfusumuzdan bile hızlı artıyor. Daha galaksileri bitirmeden enerjiyi tüketmiş olacağız. Çok haklısın. Gerçekten çok haklısın."

"Uzay gazlarından yeni yıldızlar yapmak zorunda kalacağız."

"Ya da har vurup harman savurduğumuz ısımızı kullanarak yaparız bunu" dedi MQ-17J, acı acı alay ederek.

"Entropiyi tersine çevirmenin bir yolu olmalı. Galaktik AC'ye soralım."

VJ-23X bunu söylerken pek ciddi değildi ama MQ-17J cebinden AC bağlantı aletini çıkardı ve masanın üzerine koydu.

"Evet, benim de biraz buna aklım yattı" dedi. "Çünkü bu insanlığın eninde sonunda karşılaşacağı bir sorun."

Küçük AC bağlantısına düşünceli gözlerle baktı. Küçücük bir kutuydu bu. İçinde de hiçbir şey yoktu ama dış-uzay kanalı ile tüm insanlığa hizmet veren büyük Galaktik AC'ye bağlıydı. Dış-Uzay düşünülürse Galaktik AC'nin bütünleyici bir parçasıydı. MQ ölümsüz yaşamında bir gün gelip Galaktik AC'yi gözleri ile görüp göremeyeceğini düşünüyordu. AC kendi küçük gezegenindeydi. Eski ilkel moleküler vanaların yerini güç-ışınlarının maddeyi tutan örümcek ağları almıştı. Eterik ötesi çalışmasına karşın Galaktik AC'nin binlerce metre uzunluğunda olduğu biliniyordu.

MQ-17J birden AC bağlantısına sordu, "Entropinin tersine çevrilmesi mümkün mü?" VJ-23X şaşırmıştı.

"Şey, bunu sormanı gerçekten istememiştım" dedi.

"Neden olmasın?"

"Geriye döndürülemeyeceğini ikimiz de biliyoruz. Külleri ve dumanı yeniden bir ağaca dönüştüremezsın."

MQ-17J, "Senin gezegeninde ağaç var mı?" diye sordu.

Galaktik AC'nin sesi konuşmalarını kesti. Masanın üstündeki küçük AC bağlantısından gelen sesi ince ve çok güzeldi. Şöyle dedi: "ANLAMLI BİR YANIT İÇİN YETERLİ VERİ MEVCUT DEĞİL."

VJ23X, "Gördün mü!" dedi.

İki adam bunun üzerine Galaktik konseye sunacakları rapora döndüler.

Birinci Zee, yeni Galaksiyi ve içindeki sayısız yıldızları zihinsel olarak, pek ilgi duymadan taradı. Hiçbir yıldızı gözleri ile görmemişti. Acaba görebileceği bir an gelecek miydi? O kadar çok yıldız var ki! Hepsi de insanlarla yüklü. Ama artık bu yük neredeyse ölümcül bir ağırlık haline gelmişti. İnsanların çoğunluğu artık burada, uzay boşluğunda yaşıyordu. Ama zihinleri, bedenleri değil! İnsan bedenleri çağlardır -gezegenlerde uykudaydı. Arada bir bazı aktiviteler için canlandıkları oluyordu ama bu gittikçe seyrekleşiyordu. Pek az yeni birey hayata geliyor inanılmaz büyüklükteki kalabalığa katılıyordu ama insanlık bunu sorun etmiyordu. Evrende yeni insanlar için artık yer yoktu.

Birinci Zee zihnine başka bir zihnin ipek dokunuşu ile düşüncelerinden sıyrıldı.

"Ben Birinci Zee" dedi, "Sen?"

"Ben Dee Sub Wun. Galaksin?"

"Biz ona yalnızca Galaksimiz diyoruz. Seninki?"

"Biz de bizimkine öyle diyoruz. Bütün insanlar Galaksiye yalnızca Galaksimiz der. Neden olmasın?"

"Doğru. Zaten bütün Galaksiler birbirinin aynı."

"Hepsi değil. İnsanların ilk ortaya çıktığı bir Galaksi olmalı. Bu onu farklı yapar."

Birinci Zee, "Hangisi bu?" diye sordu.

"Bilemiyorum. Evrensel AC bilir."

"Soralım mı ona? Birden merak ettim."

Birinci Zee'nin algılamaları o kadar genişledi ki Galaksiler büzölüp küçüldüler ve çok daha büyük bir arka planın üstüne serpildiler. Zihinleri özgürce uzayda dolaşan ölümsüzlerle yüklü yüzlerce milyar Galaksi. Bir tanesi, çok eski ve belirsiz bir zamanda içinde insan olan tek Galaksiydi. Birinci Zee o Galaksiyi görmeyi çok merak etti ve seslendi: "Evrensel AC! İnsanlık ilk hangi Galakside var oldu?"

Evrensel AC soruyu duydu, uzaydaki her şeyi duyardı. Alıcıları hep hazır durumdaydı ve her

alıcısı dış-uzayın bilinmeyen bir yerinde her şeyden çok uzak ve soğuk AC' ye her şeyi bildirirdi. Birinci Zee, düşünceleri Evrensel AC' yi algılayabilecek mesafeye yaklaşabilmiş yalnızca tek bir insan tanımıştı. O da elli-altmış santim çapında parlak bir küreyi şöyle böyle görür gibi olmuş. Birinci Zee ona "Ama Evrensel AC o kadarcık bir şey olabilir mi?" diye sormuştu. "Büyük bölümü Dış-Uzayda" yanıtını almıştı. "Biçimi nasıldır bilemiyorum."

Bunu kimse bilmiyordu çünkü Evrensel AC' ye insan elinin katkısı olmayalı çok uzun bir süre geçmişti. Her Evrensel AC kendinden sonrakini kendisi dizayn ediyor ve yapıyordu. Her biri milyonlarca yıllık ömrü boyunca kendinden daha üstünü yapmasını sağlayacak verileri topluyordu. Kendi data birikimi ondan sonra gelenin datasının altında depolanıyordu.

Evrensel AC Birinci Zee'nin düşüncelerini böldü. Sözcüklerle değil, rehberlik ederek. Birinci Zee'nin zihni bulanık Galaksiler okyanusuna götürüldü. Galaksilerin bir tanesi büyütüldü ve yıldızları seçildi. Sonsuz bir mesafeden sonsuz netlikte bir düşünce geldi. "İNSANLIĞIN İLK GALAKSİSİ BUDUR."

Diğer Galaksilerden farklı bir özelliği yoktu, Birinci Zee hayal kırıklığına uğramıştı. Oraya kadar ona eşlik etmiş olan Dee Sub Wun'un zihni birden sordu, "Ve bu yıldızlardan biri insanlığın ilk gezegeni, öyle mi?"

Evrensel AC, "İNSANLIĞIN İLK YILDIZI NOVA OLDU. O ARTIK BİR BEYAZ CÜCE" dedi.

Birinci Zee şaşırılmıştı, düşünmeden sordu, "Üzerindeki insanlar öldüler mi?"

Evrensel AC yanıt verdi: "BÖYLE DURUMLARDA OLDUĞU GİBİ FİZİKSEL BEDENLERİ İÇİN ÖNCEDEN YENİ BİR DÜNYA İNŞA EDİLDİ."

"Ah, tabii" dedi Birinci Zee ama nedense bir yitirmişlik hissi duydu. Zihninde insanlığın ilk Galaksisini salıverdi. Galaksi bulanık mavi noktaların arasında kayboldu. Onu bir daha asla görmek istemiyordu.

Dee Sub Wun, "Ne oldu sana?" dedi.

"Yıldızlar ölüyor. İlk yıldız öldü."

"Hepsi ölür. Ne olmuş?"

"Ama tüm enerji bittiğinde bedenlerimiz de ölecek, onlarla birlikte biz de."

"Buna daha milyarlarca yıl var."

"Milyarlarca yıl sonra bile olsa ben bunun gerçekleşmesini istemiyorum. Evrensel AC! Yıldızların ölmesi nasıl önlenabilir?"

Dee Sub Wun güldü, "Entropinin yönünün nasıl geri çevrilebileceğini soruyorsun."

Ve Evrensel AC yanıt verdi: "ANLAMLI BİR YANIT İÇİN HENÜZ YETERLİ VERİ MEVCUT DEĞİL."

Birinci Zee'nin zihni kendi Galaksisine uçtu. Dee Sub Wun'u bir daha düşünmedi. Onun bedeni bir trilyon ışık yılı uzaktaki bir Galakside de olabilirdi, Birinci Zee'nin Galaksisine komşu bir Galakside de. Önemi yoktu. Birinci Zee canı sıkkın bir halde kendine küçük bir yıldız yapmak üzere gezegenler arası boşluktan hidrojen toplamaya başladı. Yıldızlar bir gün ölecekler ama

hiç olmazsa yeni birkaç tane yapılabiliyor.

İnsan kendisi ile birlikte düşündü çünkü İnsan zihinsel açıdan tek bir İnsandı. Trilyonlarca ve trilyonlarca yaşı olmayan bedenden oluşmuştu. Bedenler sessiz ve kandırılmaz yatıyorlardı. Her birine mükemmel ve kandırılmaz makineler bakıyordu. Zihinler ise özgürce birbirlerinin içinde erimiş, farklılıkları kalmamıştı.

İnsan, "Evren ölüyor" dedi. Sönmekte olan Galaksilere baktı. Müsrif dev yıldızlar çoktan, hatırlanamayacak kadar eski geçmişin en hatırlanamaz bölümünde sönüp yok olmuşlardı.

Yıldızlar arasındaki tozlardan yeni yıldızlar inşa edilmişti. Bazılarını İnsan kendisi yapmıştı ve bunlar da tükeniyordu. Beyaz cüceler muazzam güçler kullanılarak bir araya getirilebilir ve yeni yıldızlar yapılabiliirdi ama bir beyaz cüceden tek bir yıldız çıkıyordu ve onlar da bitmek üzereydi.

İnsan, "Kozmik AC'nin dikkatli kullanımı ile Evrenin kalan enerjisi daha milyarlarca yıl yetecek" dedi.

"Yine de" dedi İnsan, "sonunda o da tükenecek. Ne kadar idareli kullanılırsa kullanılsın, enerji bir kere kullanıldı mı yok olur ve bir daha yerine konamaz. Entropi sonsuza kadar maksimuma yükselir."

İnsan sordu, "Entropi geri çevrilebilir mi? Kozmik AC'ye soralım."

Kozmik AC ile sarılmışlardı ama uzayın içinde değil. AC'nin en küçük bir parçası bile uzayın içinde değildi. Dış-Uzaydaydı ve ne madde ne de enerji olan bir şeyden yapılmıştı. Yapısı ve boyutları İnsanın anlayabileceği terimlerle ifade edilebilenin çok ötesindeydi.

"Kozmik AC" dedi İnsan, "Kaç tane Entropi geri çevrilebilir?"

Kozmik AC yanıt verdi: "ANLAMLI BİR YANIT İÇİN HENÜZ YETERLİ VERİ MEVCUT DEĞİL."

İnsan, "Ek veri topla" dedi.

Kozmik AC, "TOPLAYACAĞIM. YÜZLERCE MİLYAR YILDIR TOPLUYORUM. BENDEN ÖNCEKİLERE BU SORU ÇOK KERELER SORULDU. TÜM VERİLER YETERSİZ KALİYOR."

İnsan sordu, "Verilerin yeterli olacağı bir zaman gelecek mi, yoksa sorun olası tüm koşullarda çözümsüz mü?"

Kozmik AC Yanıt verdi; "OLASI TÜM KOŞULLARDA ÇÖZÜMSÜZ OLAN SORU YOKTUR."

İnsan, "Soruyu yanıtlamak için yeterli verileri ne zaman elde edeceksin?" dedi.

Kozmik AC yanıtladı, "ANLAMLI BİR YANIT İÇİN HENÜZ YETERLİ VERİ MEVCUT DEĞİL."

İnsan, "Üzerinde çalışmayı sürdürmeye devam edecek misin?" diye sordu.

Kozmik AC yanıt verdi, "EDECEĞİM."

İnsan, "Bekliyoruz" dedi.

Yıldızlar Ve Galaksiler öldüler ve söndüler. On trilyon yıl kullanıldıktan sonra uzaydaki her şey

karanlığa büründü. İnsan birer birer AC'nin içinde eridi. Fiziksel bedenler zihinsel bireyselliğini kaybetti ama bu bir kayıp değil kazanç oldu. İnsan'ın son zihni AC'ye katılmadan önce bir an durdu. İçinde son bir karanlık yıldızın tortusundan başka bir şey görülmeyen uzaya baktı. Bir de inanılamayacak kadar ince bir madde vardı. Niteliği belirsiz ısının kesin sıfıra doğru tükenişinin etkisi ile rasgele hareket ediyordu.

İnsan, "AC, bu son mu?" dedi. "Bu kaos yeniden Evrene dönüştürülebilir mi? Yapılabilir mi bu?"

AC yanıt verdi: "ANLAMLI BİR YANIT İÇİN HENÜZ YETERLİ VERİ MEVCUT DEĞİL."

İnsan'ın son zihni de AC'nin içinde eridi ve var olan yalnız AC kaldı -O da Dış-Uzayda.

Madde ve enerjinin yok oluşu ile birlikte zaman ve mekân da yok oldu. AC bile yalnız son bir soruyu yanıtlamak amacı ile var olmayı sürdürüyordu. O soru ilk kez on trilyon yıl önce yarı sarhoş bir bilgisayar teknisyeni tarafından sorulmuştu. Şimdi -artık şimdi varsa- AC o bilgisayara İnsan'ın o zamanki insana benzediğinden bile daha az benziyordu. Tüm diğer sorular yanıtlanmıştı ama bu son soru yanıtlanmadan AC bilincini salıveremezdi.

Toplanabilecek tüm veriler toplandı, bitti. Artık daha fazlası toplanamazdı. Geriye bir tek toplanan tüm verilerin arasındaki ilişkilerin belirlenmesi ve olası tüm kombinasyonların oluşturulması işi kalmıştı. Bunu yapmaya zaman olmayan bir zaman harcandı.

AC entropinin yönünün nasıl tersine çevrileceğini buldu. Ama bu son sorunun yanıtının bildirileceği kimse yoktu. Zarar yok. —uygulamalı olarak verilecek olan- yanıt bunu da halledecekti. Zamanla ölçülemeyen bir süre boyunca AC bunu en mükemmel biçimde nasıl gerçekleştireceği üzerinde düşündü. Programı özenle organize etti. AC'nin bilinci -ki bir zamanlar tüm Evrendi- Kaosu ele alıp uzun uzun düşündü. Adım adım yapılması gereken yapılmalıydı.

Ve AC Işığa "OL!" dedi.

Ve Işık oldu.....